

Nieuwsbrief

Tuinpark de Molen

Algemeen Groen Onderhoud

UITGAVE 2 –
APRIL/MEI 2025

IN DEZE NIEUWSBRIEF

ALGEMEEN GROEN ONDERHOUD

Bijdrage tuin 82
Petra Lantink

Wetenswaardigheidje

Oproep aan tuinders

Molentuin

Composteren

Snoeien in mei

IJsheiligen

Zaaien in meidagen

Plant van de maand

Activiteiten maand mei in de kantine

Klaverjassen

Soepzaterdag

Algemene
Ledenvergadering

Spelletjesavond

De volgende bijdrage is van Petra Lantink, tuin 82

Gezocht: Dood of levend Aziatische Hoornaar

Één brede band en Geel uiteinde aan de poten

Binnenkort bij lente temperaturen zullen ze uit hun winterholen kruipen en een poging doen een nest te bouwen (kijkt u ook eens in uw nestkastjes: of die gekraakt worden). Het is weliswaar zoeken naar een speld in een hooiberg, maar vangst van de Koningin of vondst van een nest in het voorjaar voorkomt de vorming van een skippybal groot nest in de zomer met daarin weer de vorming van heel veel wespen en koninginnen.

Beloning: natuurbeleving,
een potje honing ¹⁾

Het **voorjaarsnest** van de Aziatische hoornaar is niet te onderscheiden van het voorjaarsnest van de Europese hoornaar. De nesten worden onderscheiden door determinatie van de werksters. Maak een foto van de hoornaars bij het nestje, zet het op www.waarneming.nl. Primaire nesten kunnen worden aangetroffen in schuurtjes, onder overkappingen (regenwaterafvoer) en dergelijke. Waarschijnlijk in de loop vanaf begin april, bij mooi weer wellicht eerder.

Behalve de oproep uit te kijken naar de aanwezigheid van de Aziatische Hoornaar trachten we ook de net uitgekomen koninginnen te lokken middels selectieve vallen; dat zijn vallen met een lokpot die toegang geven tot een heerlijk hapje, de hoornaars (Aziatische en Europese) de mogelijkheid ontnemen te ontsnappen maar de overige in Nederland voorkomende insecten wel weer een weg naar de vrijheid geven. Daarom dient er twee keer per dag gecontroleerd te worden of er een hoornaar inzigt, indien wel: bepalen of die hoornaar Aziatisch of Europees is, de Europese hoort in Nederland thuis en mag worden vrijgelaten en de Aziatische mag worden gedood. Daarmee wordt de verbreiding van de Aziatische hoornaars beperkt.

De Aziatische hoornaar (*Vespa velutina*) is een invasieve exoot die via Frankrijk naar het noorden is opgerukt en in 2017 voor het eerst in Nederland is gevonden. Het Europese Parlement heeft een verordening opgesteld met als doel de introductie, verspreiding en invloed van invasieve exoten te beperken. Deze verordening is sinds 2016 in ons land van kracht. De Aziatische hoornaar staat ook op de lijst van ongewenste exoten en dat betekent dat het belangrijk is om uit te kijken naar deze soort en waarnemingen snel te melden. Voor meer informatie: <https://www.bijenhouders.nl/themas/aziatische-hoornaar/#> Levenscyclus van de Aziatische hoornaar.

¹⁾ te verkrijgen onder overlegging van bewijs bij Freek Furstner, fafurstner@xs4all.nl

Wetenswaardigheids van ons park

Nieuwe bomen

Er 2 kastanjes (Arjen van Klinken) en 5 olijfwilgen (Daan Goppel) gedoneerd aan ons park. Ze zijn in overleg met de gemeente geplaatst in het gras langs het fietspad bij de Weersloot. Helaas zijn er 2 bomen uitgehaald en verdwenen en de dader zal wel op het kerkhof liggen.

Oproep aan tuinders

Inmiddels zijn alle tuinders weer begonnen met hun tuin. Graag horen we van hen of er onderwerpen zijn die ze graag in de Nieuwsbrief zouden willen zien/lezen.

Update De Molentuin

De Molentuin is bijna klaar qua nieuwe inrichting en beplanting, de linkerkant moet nog gedaan worden. Om de nieuwe aanplant te beschermen tegen de konijnen hebben we helaas een omheining nodig, omdat de jonge aanplant erg geliefd is bij de konijnen. Grote dank aan Mintsje Veenstra, die heel veel stekjes heeft gemaakt van planten op het park. Mede door haar inzet en stimulans naar Margreet is het een geheel geworden. Er zijn meer dan 120 plantjes, waaronder veel hotlips gezet. De foto's spreken voor zich.

VERVOLG COMPOSTEREN

Composthoop opbouwen

Voor elke emmer groen materiaal dat je toevoegt, moet je evenveel bruin materiaal toevoegen. Versnipper houtachtige stengels wel voordat je ze toevoegt, zodat ze gemakkelijker afbreken. Maak proppen van papier en laat eierdozen of toilettrollen intact – dat helpt om de composthoop luchtig te houden.

Compost stinkt?

Veel compostbakken bevatten te veel stikstof, zeker als de belangrijkste bron voor de compost bestaat uit grasmaaisel. Het resultaat is een stinkende brij. En als je te veel koolstof hebt, gaat het composteren juist heel langzaam.

Composteren voor beginners

Volg deze drie stappen om geweldige compost te krijgen.

Dit heb je nodig

- Een zonnig hoekje in de tuin
- Een gelijke mix van groen (stikstofrijk) en bruin (koolstofrijk) afval
- Compostbak

1. Zelf compost maken in een vat

Zet je compostvat niet op tegels, maar direct op de aarde. Wormen en andere micro-organismen versnellen het composteerproces. Kippengaas om de onderkant houdt knaagdieren uit je composthoop. Voeg een gelijke mix van groen en bruin materiaal toe.

2. Composteren versnellen

Versnel het proces door je compost regelmatig te keren met behulp van een tuinvork. Zo komt er meer lucht bij en komen de buitenste ingrediënten binnen te zitten. Bedek je compostvat om regen buiten te houden.

3. Wanneer is compost klaar?

Wanneer het mengsel bruin en kruimelig is en een licht zoete geur krijgt, is je compost klaar voor gebruik. Het hele proces kost ongeveer zes maanden als de hoop regelmatig gekeerd is, maar het kan ook veel langer duren.

Wat kan er in de compostbak?

De compost die je zelf maakt, haalt niet de temperaturen die de gemeentelijke compost bereikt. Dus niet alles wat in de klike mag, is goed voor je eigen composthoop. Deze lijst is een goed hulpmiddel bij het zelf compost maken.

Stikstofrijk afval (groen):

- Grasmaaisel, eenjarig onkruid, verwelkte bloemen en planten, rauwe groenteresten
- Aardappelschillen (met mate), brandnetels, theeblaadjes, koffiefilters en koffiedrab

Koolstofrijk afval (bruin):

- Snoeiafval, papier of kranten (lieft losjes verfrommeld), karton
- Stro, hooi, zaagsel, houtsnippers
- Mest van kleine planteneters (knaagdieren, vogels), noten, pitten en notendoppen
- Eierschalen, natuurlijke vezels (ongeverfde wol of katoen), as van hout (niet te veel)

Wat mag er absoluut niet in de compostbak?

- Dierlijk voedsel (vlees, zuivel, vis), gekookt voedsel, brood, kaaskorsten
- Kattenbakkorrels of hondenpoep, zieke planten, overblijvend onkruid
- Citrusfruit (verteert traag en is erg zuur, dus wormen blijven weg)
- Glanzend of met kleur bedrukt papier, houtskool, koffiepads

Herfstblad apart houden

Gevallen herfstblad kun je beter niet in de compostbak doen. Je kan er namelijk bladaarde van maken! In de Nieuwsbrief van september zetten wij dat beschrijven.

SNOEIEN IN DE MAAND MEI

Forsythia (Chinees klokje) kan gesnoeid worden.

Forsythia (Chinees klokje) snoeien in 4 stappen

Je hoeft niet bang te zijn dat je de forsythia verkeerd snoeit, want hij is vrij vergevingsgezind. Dit is de makkelijkste manier:

1. Oudste takken Forsythia (Chinees klokje) snoeien

Snoei in de eerste plaats de dikste, oudste, houtige stammen met een takkenschare of snoeizaag terug tot aan de voet.

2. Dunne twijgen forsythia (Chinees klokje) snoeien

Twijgen van forsythia snoeien.

Snoei vervolgens de dunne twijgen met een snoeischaar terug tot op een sterke stam of een stevige tak.

3. Lange takken forsythia (Chinees klokje) terugknippen

Lange takken van forsythia snoei je tot tweedee derde terug.

Snoei de resterende lange takken met hooguit een derde terug tot een sterke knop of scheut om zijwaartse vertakking te stimuleren.

Stap 4: Check de vorm van je Forsythia (Chinees klokje)

Bekijk de vorm en bepaald wat je nog moet snoeien.

Beoordeel tot slot de globale vorm van de forsythia en snoei eventueel nog stammen of takken weg die de balans verstoren.

Verwaarloosde forsythia (Chinees klokje) snoeien

Verwaarloosde forsythia kun je flink snoeien.

Omdat forsythia redelijk vergevingsgezind is, kun je verwaarloosde struiken flink terugsnoeien. Je kunt daarvoor dezelfde stappen gebruiken zoals hierboven beschreven. Zorg dat je dit wel vóór juni doet en pas na de bloei.

Wat is IJsheiligen?

IJsheiligen is niet één dag of datum, maar een periode van een paar dagen, jaarlijks zo rond halverwege mei. In die periode maakt het weer een omslag en is de kans erg klein dat er nog nachtvorst komt. Een heuglijk moment voor veel tuiniers die zelf plantjes hebben gekweekt: met name vorstgevoelige planten kunnen vanaf dan naar buiten worden verplaatst. Hup, de vollegrond in!

Welke planten kun je na IJsheiligen buiten zetten?

Veel (tropische) kuipplanten kun je na IJsheiligen weer buiten zetten. Denk aan Canna, Agave, vetplanten en citrusbomen. Ook voorgezaaide bloemen kun je na half mei vaak laten afharden. En wat te denken van de knollen van dahlia's? Na deze data kun je dahlia's planten in de vollegrond (en voorgetrokken planten kun je ook buiten zetten).

Planten afharden: zo werkt het

Wel laat je deze planten eerst afharden. Dat houdt in dat je je planten geleidelijk laat wennen aan de buitenlucht. Doe je dat niet, dan kunnen ze van schrik een groeistop krijgen. Want 's nacht is het nog wel erg koud vergeleken met de temperatuur in huis of in je kas. Natuurlijk kun je ook je gezonde verstand gebruiken. Is het in mei al erg warm, dan kun je je planten echt wel buiten laten afharden vóór half mei.

ZAAIEN IN MEI

Wil jij deze zomer in je tuin heel veel bloemen: zaaien in de volle grond kan in mei. Je hoeft dus geen extra ruimte op je vensterbank vrij te maken. Heb je onderstaande bloemen al gezaaid? Zaai dan gewoon nog eens, zodat je de bloei spreidt tot ver in de herfst.

Welke bloemen zaaien in de volle grond in mei?

Deze 6 bloemen, die ook geliefd zijn bij dieren, kun je in mei meteen in de volle grond zaaien. Ze bloeien dan in de zomer en herfst.

1. Scabiosa zaaien voor de vlinders

Scabiosa, ook bekend als duifkruid of schurftkruid, bloeit in allerlei tinten paars, roze en blauw. Deze mooie bloemen zijn echte vlindermagneten. *Scabiosa* bloeit in juni en juli.

2. Zonnebloemen zaaien voor de bijen

Eenjarige zonnebloemen zaaien is blijvend populair. Ze groeien razendsnel uit tot metershoge stengels met enorme bloemen. Bijen en hommels komen er massaal op af, en de zaden zijn geliefd bij vogels. Probeer reuzen zoals *Helianthus annuus* 'American Giant', of kleintjes zoals 'Pacino' voor snijbloemen.

3. Ammi majus: witte wolkjes bloemen

Groot akkerscherm, ofwel *Ammi majus*, is een mooie eenjarige plant die ongeveer een meter hoog groeit. De bloemschermen zien eruit als sierlijke witte wolkjes. *Ammi majus* combineert mooi met zomerbloemen als salvia's, korenbloemen (*Centaurea cyanus*) en zonnehoeed (*Echinacea*)

4. Dille kweken voor in de keuken

Deze luchtige eenjarige bloem is niet alleen mooi, maar je kunt de anijs-achtige zaden van dille ook in de keuken gebruiken. Dille kweken is ook erg aantrekkelijk voor zweefvliegen. Zaai dille rechtstreeks op zijn uiteindelijke plek.

5. Korenbloemen zaaien met weidebloemen

Als je dit jaar al bloemen wilt, kun je nog korenbloemen zaaien in mei. Korenbloemen (*Centaurea cyanus*) zien er nog indrukwekkender uit als je ze samen zet met andere weidebloemen, zoals klapprozen.

6. Zinnia zaaien als snijbloem

Heb je nog wat zinniazaden over, dan kun je ze in mei meteen buiten zaaien. Enkelbloemige zinnia's worden druk bezocht door bestuivende insecten (vooral zweefvliegen). Bovendien doen zinnia's het geweldig in een snijbloemen pluktuin.

PLANT VAN DE MAAND MEI – Kruipende smeerwortel

We zijn in het algemeen groen begonnen met 1 stekje van de smeerwortel, en dat (oplettende tuinders) nu verspreid over het complex al tientallen planten kunnen zien. Die allemaal gestekt zijn. Drie jaar geleden heeft Margreet een mini stekje gekregen van haar zus. Het stekt gemakkelijk, dus telkens ergens anders stekjes in de grond gezet. Is een zeer goede bodembedekker, sterk en laat weinig onkruid door. Ook goed in schaduwrijke tuinen en vroeg in het jaar bloemen voor de bijen.

Beschrijving

Kruipende smeerwortel *Symphytum grandiflorum* is een laagblijvende, kruipende, bleek geelbloeiende smeerwortel. De grondbladeren zijn eivormig met een spitse punt, hebben vrij lange stelen, een hartvormige bladvoet en verspreid staande (niet op ieder blad) verhoogde zwarte punten. De hogere bladeren zijn korter gesteeld tot bijna zittend. De bloeiwijze vertakt zich vaak (vooral te zien bij oudere planten) en dan spits v-vormig. De kelken (6-7 mm) zijn diep ingesneden, de uiteinden vaak rood evenals de bloemknoppen. De stijl is even lang of iets langer dan de 12-20(-24) mm lange bloemkroon en blijft nog aanwezig als de bloem is uitgebloeid en de kroon is afgevallen. Hoogte: 20-40 cm. Bloeitijd: Maart-mei.

Verspreiding

Kruipende smeerwortel komt inheems voor tussen de Kaspische en Zwarte Zee en is verwilderd in enkele landen in Centraal- en Noord-West Europa. Door het kruipende karakter en ook goede droogteresistentie kan Kruipende smeerwortel zich over grotere oppervlakten verspreiden nadat ze bijvoorbeeld met tuinafval in het bos is gegooid. Het aantal vindplaatsen van Kruipende smeerwortel in Nederland is bijna alarmerend toegenomen de laatste 15 jaar en ook in Vlaanderen is Kruipende smeerwortel steeds regelmatig gemeld.

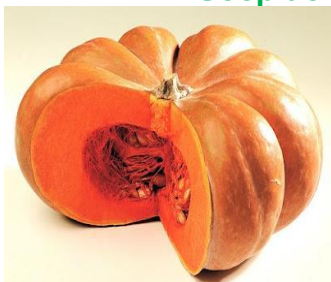
KANTINE IS OPEN in MEI op

Vrijdagavond voor Klaverjassen en gezellig een drankje halen vanaf 19.30 uur

Zaterdagavond vanaf 20.00 uur voor de gezelligheid en op de 1ste zaterdag van de maand (deze maand dus 3 mei) soep in de kantine vanaf 16.00 uur

Zaterdag 24 mei – Algemene Leden Vergadering vanaf 13.30 uur en 's avonds Een ouderwetse spelletjes avond

Soep deze maand:

Pompoensoep met gember

Deze soep is een smaakexplosie in de mond en maakt het lijf gezond.

Soep zit vol vitaminen, mineralen en vezels. Wat ervoor zorgt dat soep gezond is. En dan vooral soep die je zelf maakt van pure ingrediënten en lekker veel groenten. Hierdoor is soep nooit eentonig

Pompoen, pompoen-pitten en gember hebben ook vele gezondheidsvoordelen. Zo helpt het bijvoorbeeld bij het voorkomen van chronische ziekten zoals hart- en vaatziekten, kanker en Alzheimer.

Het versterkt het immuunsysteem en het is goed voor de slanke lijn

In de kantine ligt een soepboek waar meer informatie over de gezondheidsvoordelen van pompoensoep in staat. Iedere nieuwe soep wordt hierin beschreven.

De soep is vegetarisch, glutenvrij en koolhydraatarm en past daardoor in ieder dieet.

TOT SLOT

Ik was erg blij met de bijdrage van Petra Lantink en Kitty Saal en hoop dat de komende maand opnieuw iemand mij (els@dorels.nl) verrast met iets om in de Nieuwsbrief op te nemen. Graag voor 26 mei, want eind mei zal de Nieuwsbrief met nieuws en tips voor juni verschijnen.